

Blå Gruppe (Wiebke)

Tallene i parentes giver udtryk for deltagernes mening om vigtigheden på en skala fra 0-10.

Hvad kan SdU gøre for at styrke dansk sprog og kultur i foreningerne og i institutionerne?

- SdU kan komme med tiltag (handleplaner), men foreningerne og institutionerne burde omsætte handleplanerne (1 P)
- Skoleforening => tilmelding af tysk mindretal?!
- Ansatte kan tale dansk
- Samarbejde som SdU kan støtte
  - Samarbejde mellem foreningerne og institutionerne
- Tilbyde en fritidsgruppe hvor kravet er, at der skal snakkes dansk. Målgruppen er fleksibel
- Best practice gruppe, hvor man på tværs af foreninger/institutioner lærer af hinandens udfordringer og måske finder løsninger på "ens eget" problem (3 P)
- SdU skal hjælpe med at skaffe gode undervisere. Foreningerne og institutionerne kan således tilbyde danskkurser af god kvalitet (10 P)
- Definere, hvad det er at være en dansk forening under SdU (12 P)
- Målrettede danskkurser, der hvor man har brug for sproget (5 P)
- Velkomstfolder på dansk – hovedpunkter på tysk
- Pengepulje til betaling af danskkurser for interesserede trænere
- Udfordre positiv (7 P)
- Pressens udlæggelse (2 P)
- Individuel sprogunderstøttelse til træner og vejleder (7 P)

Udfordring:

- At få sprogdebatten til dem, det omhandler. Fx skoleforældre der ikke tager danskkurser (2 P)

Hvad kan foreningerne i institutionerne gøre for at styrke dansk sprog og kultur i foreningerne og institutionerne?

Institutioner:

- Føler sig tilknyttet til det danske mindretal
- Er dansk talende og forbillede for både børn, unge, forældre
- At medarbejderne er motiverende i det danske sprog overfor børn, unge, forældre
- Læringsmål: dansk kultur og sprog (mål) (4 P)
- Skoleforening?!

Foreninger:

- Svært!? Fodbold osv. !!!
- Dansktalende træner
- Motivere også tysktalende i det danske sprog -> kurser (4 P)

Begge:

- Snakke dansk med forældrene, selvom de ikke kan/tør (6 P)
- Gør det at snakke dansk til noget trygt (8 P)
- De "stærke" danske skal motiveres til at være rollemodeller! Især i bestyrelserne (11 P)
- Bestyrelsen skal tale dansk (6 P)
- Være imødekommende overfor dem, der ikke kan dansk, men gerne vil engagere sig – og med tiden lære sproget (4 P)
- Holde fast i det danske ved at svare tyske henvendelser på dansk (8 P)
- Hånd i hånd
  - De dansktalende tager de ikke dansktalende (6 P)

Orange Gruppe (Hanne)

Har SdU et problem

- Ja i foreningerne

Forkert hensyntagen

Stille krav fra SdU/hjemmeside på dansk

Hjælpe fra SdUs side

Kurser i Danmark

Støtte til danskkurser

Deltage i stævner i Danmark

Stille krav til træner fra foreningerne (håndterbare krav om dansk sprog)

Gøre det tydeligt, at det er en dansk forening

Bruge sproget

Rollemodeller

Steder hvor der udelukkende tales dansk

Hjælpetræner der kan tale dansk – unge kan tjene lommepenge

Spielgemeinschaft / sprogbrug

Krav om sprog til nye forældre (vuggestue) og ansatte

Grøn Gruppe (Anja)

Har SdU et problem?

Ja / Nej!

Nye initiativer:

- SdU laver en oversigt over dansksprogede instruktører (bopæl/aktivitet)
- Betale for dansksprogede instruktører såfremt der mangler frivillige dansksprogede instruktører
- Uddanne trænere/instruktører, BoU-Husene
- Mere samarbejde foreningerne imellem (mere mobilitet)
- Inddrage SdU, optagelsesproceduren v. børnehavestarten dvs. mere samarbejde med Skoleforeningen
- Alle hjemmesider på dansk!
- Infomaterialerne om SdU til alle foreningsmedlemmer på dansk og tysk.

Gule Gruppe (Kirstin)

Folk siger at SdU har et problem. Har vi det?

- Vi har ikke et problem. Vi bor i Sydslesvig, hvor vi taler både dansk og tysk
  - Det udgør mindretallet
  - Vi er tosprogede – der skal være begge sprog
- Er det foreningerne der har et problem eller medlemmerne?
- Dansk sprog er ikke = dansk kultur
  - Det handler meget om den måde vi er på, ikke det sprog vi taler
    - Sindelag, positive ånd, åbenhed,
    - Vi skal være åbent, vi skal ikke være racistisk ved at udelukke tyskere
- Udelukkelse af tysktalende sender et helt forkert signal
- Vi får penge fra DK – DK forventer at vi taler dansk
- Det er vigtigt, at vi taler dansk. Men det må ikke være det eneste mål
- Danske foreninger, ikke foreninger med dansktalende medlemmer.
- Børn fra flertalsbefolkningen
  - Skal vi bare vænne os til bare at tale dansk?
- Ønsker man som deltager rene danske klubber så må man til Danmark
- Det ville være ønskeligt at alle børn og voksne prøver at lære dansk, men det er ikke praktikabel (tid)
- SdU gør sig for store bekymringer
- Instruktører skal have en stor tak
- Multikulturelle
  - Vi skal ikke være mere dansk en danskerne (fx Årsmøderne)

Løsninger

- Vis dem at det er en kæmpe fordel at lære/kunne dansk
  - også for børnene
- Udveksling: turneringer i Danmark – kulturelt møde
- Det skal ikke være tvang. De skal ønske det.
- Vi skal alle være ambassadører, ikke påtvinge
  - Børn er ambassadører som trækker andre tysktalende børn i vores foreninger
    - oplysning
- Tag fat i dansktalende instruktører
- Styrk samarbejdet mellem SdU, foreninger, Børne- og Ungdomshuse ...
- Der må ikke være en forening hvor der udelukkende tales tysk!
  - Der ligger en opgave her for instruktører
  - Det skal ikke være sådan at børn kontrolleres
    - Voksne som gode rollemodeller
    - Ikke en løftet pegefinger overfor børnene
- I Skolen: I pausen taler børnene tysk med hinanden
  - Er det allerede her man skal starte?
    - Problemet ligger nemlig ikke hos foreningerne alene

Hvad er vigtigere: at der er fritids- og idrætstilbud for børn og unge, eller at der tales dansk?

- Hvis det vigtigste er dansk, så lukker foreningerne
  - Børn vælger ud fra tilbuddet og ikke hvilket sprog der bliver talt
    - Idrætsgren frem for sprog
  - Det kan ikke lade sig gøre.
    - Mister foreningerne de medlemmer og instruktører der ikke taler dansk er der hvad

- Der er ikke nok håndboldspillere fra mindretallet. Mindretallet alene ville ikke kun stille et eneste hold.
- Det er svært at finde ledere. Så må man tage leder der tilbyder sig – uanset om vedkommende er dansk- eller tysktalende

SdU foreninger som danske kulturbærere. Hvordan bliver de det igen?